REGIONAL MEDICINSK RIKTLINJE

Ansvarsfördelning dietist i primärvård och specialistvård

Fastställd av Hälso- och sjukvårdsdirektören (HS 2021–01270) december 2021 giltigt till januari 2024
Utarbetad av chefer för dietister i primärvård och chefer för dietister vid VGR:s sjukhusförvaltningar i samråd med koncernstab hälso- och sjukvård

Syfte

Riktlinjen syftar till att patient ska få jämlik vård på rätt vårdnivå. Den ger dietisten stöd för ställningstagande om patienten bäst får nutritionsbehandling i primärvården eller i specialistsjukvården.
Innehållet grundar sig på Regionala medicinska riktlinjer inom respektive ämnesområde.

Förändringar sedan föregående version

En anpassning är gjord till regionens dokumentstandard. Innehållet är för övrigt oförändrat.

Bakgrund

Riktlinjen omfattar patienter i behov av nutritionsutredning, -diagnostisering, -behandling och -uppföljning hos dietist. Dokumentet är framarbetat av chefer för dietister vid VGR:s sjukhusförvaltningar, dietistenhet i primärvård och Habilitering & Hälsa.

Vårdprocess – vårdnivå

Grundprincip för ansvarsfördelning är:
När läkare i primärvården har behandlingsansvar för aktuell funktionsnedsättning/sjukdom har primärvårdens producentneutrala dietistenhet ansvar för nutritionsbehandling.

När läkare inom specialistsjukvård har behandlingsansvar för aktuell funktionsnedsättning/sjukdom har specialistsjukvårdens dietister på sjukhusen ansvar för nutritionsbehandling.

Uppföljning av denna riktlinje

Chefsnätverk för dietister i Västra Götalandsregionen ansvarar för att riktlinjen följs upp och revideras.

Primärvård	Specialistvård	RMR
VUXNA		
Endokrina sjukdomar, diabetes		
Prediabetes Typ 2 diabetes Graviditetsdiabetes där primärvårdens barnmorskemottagning har behandlingsansvar.	Typ 1 diabetes Typ 2 diabetes – svårbehandlad Graviditetsdiabetes där specialistmödravården har behandlingsansvar.	RMR Diabetes typ 2 Nationella riktlinjer för diabetesvård Socialstyrelsen
Fetma		
Övervikt och fetma under BMI 35 Fetmakirurgi - komplikationer efter 2 år	Preoperation, fetmakirurgi Fetmakirurgi - komplikationer inom 2 år	RMR Behandling av fetma och övervikt i primärvården Vårdbegäran avseende uppföljning efter kirurgisk obesitasbehandling Bilaga till vårdbegäran/remiss för fetmabehandling

Primärvård	Specialistvård	RMR
Hjärt- och kärlsjukdom		
Hypertoni, hyperlipidemi,	Stroke så länge patienten är inlagd eller behandlas av öppen specialistvård Sekundär prevention stroke och hjärtinfarkt	Samlat kunskapsunderlag stroke Stroke Socialstyrelsen
Lung- och allergisjukdomar		
De flesta patienter som vårdas i hemmet, oavsett i vilken fas som sjukdomen är. Födoämnesöverkänslighet/allergi	Enstaka fall av lungsjukdom som kräver öppen specialistvård, främst syrgasberoende patienter	Nationella riktlinjer för vård vid astma och KOL Socialstyrelsen
Mag- och tarmsjukdomar		
Funktionella tarmbesvär/IBS, divertiklar, IBD med behandlingsansvar hos vårdcentralsläkare. Stomipatienter då patienten överremitterats från stomiterapeut till vårdcentral Celiaki där primärvårdsläkare har behandlingsansvar. Gallbesvär	IBS och IBD med behandlingsansvar hos specialistläkare, stomiproblematik, leversvikt Stomipatient inom ett år postoperativt Celiaki där specialistvården är behandlingsansvar. Tarmsvikt med behandlingsansvar hos specialistläkare	RMR IBS– Irritable Bowel Syndrome
Njursjukdomar		
Njursjukdom där primärvårdsläkare har behandlingsansvar	Njursjukdom där specialistläkare har behandlingsansvar. Behov av PR-kost	RMR Kronisk njursjukdom
Nervsystemets sjukdomar		
Neurologiska sjukdomstillstånd där primärvårdens läkare har behandlingsansvar. Demenssjukdomar Migrän	Neurologiska tillstånd där specialistsjukvårdens multidisciplinära team har behandlingsansvar, ex MS, Parkinson, ALS. Epilepsi.	Nationella riktlinjer för MS och Parkinsons sjukdom Socialstyrelsen RMR Demenssjukdom, utredning och uppföljning
Psykisk ohälsa		
Ohälsosamma matvanor Fetma, se gräns under rubrik Fetma ovan Undervikt	Patient med behandlingsansvar inom specialistsjukvårdens psykiatri Ätstörning där teaminsats krävs	Sjukdomsförebyggande åtgärder vid ohälsosamma matvanor Ätstörningar
Medfödda eller tidigt uppkomna funktionshinder		
Nutritionsutredning, -behandling och -uppföljning vid ofrivillig viktnedgång, sväljsvårigheter och gastroesofageal reflux.	**Gastroenterologi/Gastrokirurgi:** Nutritionsutredning, bedömning och behandling vid kräkningar, reflux, förlångsammad ventrikelpassage **Vuxenhabilitering:** Fördjupad utredning av undernäring, näringsbehov och intag, ätande och sväljning	Ansvarsfördelning för medicinskt omhändertagande av vuxna med medfödd funktionsnedsättning

Primärvård	Specialistvård	RMR
Risk för och etablerad undernäring		
Sköra äldre Multisjukdom/funktionsnedsättning Patienter där primärvårdsläkare är behandlingsansvarig	Patienter där specialistläkare är behandlingsansvarig	
Näringsbrister		
Cancersjukdomar		
Patienter där primärvårdsläkare har rehabiliteringsansvar.	Patienter med aktiv behandling och där specialistnivån har rehabiliteringsansvar. Dietist på specialistnivå bedömer när patienten har stabil nutritionsstatus och kan remitteras vidare.	RMR Tillämpning av Nationellt vårdprogram för cancerrehabilitering
Övriga		
Gikt, osteoporos,		

Primärvård	Specialistvård	RMR
BARN OCH UNGA		
Övervikt ISO-BMI under 30	Fetma ISO-BMI över 30	Beslutsstöd övervikt och fetma Tabell BMI fetma och övervikt, 2–18 år Levnadsvanor och sjukdomsförebyggande metoder
Födoämnesallergi som är okomplicerad	Födoämnesallergi som är komplicerad, dvs allergi mot baslivsmedel där energi- och näringsintag är påverkat. Multipel födoämnesallergi.	RMR Icke akuta sjukdomar hos barn och unga
Prematura barn: okomplicerad, ansvar hos BVC	Prematura barn: Hög risk och intermediär risk	
Funktionella tarmbesvär/IBS, Laktosintolerans	Celiaki, IBD, IBS där specialistvårdens läkare är behandlingsansvarig.	Vårdprogram tarmsjukdomar Svenska Föreningen för Pediatrisk Gastroenterologi, Hepatologi och Nutrition
Ohälsosamma matvanor, näringsbrister, initiala insatser vid bristande viktuppgång, initiala insatser vid ätovilja	Tillväxtstörningar, ätstörningar, komplicerade näringsbrister, ätovilja som kräver teaminsats	RMR Ätstörningar